

Klar til grønne indkøb

I asfaltbranchen er vi enige med regeringen i, at det offentlige med en indkøbssum på 380 mia. kroner skal være med i front og efterspørge grønne løsninger. Vi er stolte af at kunne tilbyde en bred vifte af grønne og klimavenlige belægningsløsninger til både private og offentlige kunder alt efter behov. Fra 2021 kan de organiserede asfaltfirmaer tilmed tilbyde kunderne præcis information om den enkelte belægnings miljøprofil gennem miljøvaredeklARATIONER. Det gør det nemt at vælge grønt.

**AF TRINE LETH
KØLBY**
Asfaltindustrien
tlk@asfaltindustrien.dk

**AF LOTTE R.
JOSEPHSEN**
PEAB Asfalt
lotte.r.josephsen@
peabasfalt.dk

Asfaltløsninger til ethvert behov

Asfalt er ikke bare asfalt, og alt efter behov kan de organiserede asfaltfirmaer tilbyde forskellige løsninger. På tæt trafikerede veje er der store besparelser at hente på køretøjernes brændstofforbrug, hvis man vælger en asfalt med lav rullemodstand (ofte kaldet KVS – klimavenlig slidlag). I byer kan man anvende støjrreducerende slidlag. Er der risiko for oversvømmelse fra ekstremnedbør, kan man vælge en drænasfalt, der leder vandet udenom kloaknettet og dermed undgå store ombygninger. I de fleste asfalttyper er det desuden muligt at give nyt liv til gamle belægninger, således at både sten og bindemiddel indgår i et lukket kredsløb og derved sparer ressourcekrævende udvinding og transport af nye råstoffer. Figur 1 – kan udelades, hvis der ikke er plads

Hvad er en miljøvaredeklARATION?

En miljøvaredeklARATION beskriver på ganske få sider et produkts miljøpåvirkning. MiljøvaredeklARATIONER fra forskellige leverandører kan sammenlignes, da de alle udvikles efter samme europæiske

Figur 1: Læs mere om hvilken type belægning, der passer til lige netop dit behov. Faktaark udarbejdet af Teknologisk Institut for Asfaltindustrien. >>

FAKTA

Vejle Kommune har i mange år haft fokus på klimavenlige belægninger og har da også fået udført rigtig mange forskellige belægninger med klimavenligt tilsnit.

De nyeste klimavenlige tiltag, er udførelse SMA 8 KVS (lav rullemodstand og lang holdbarhed) i 2018 og i 2020.

Tidligere udførte vi en del støjreducerende belægninger, fordi støj er en stor forureningskilde, til direkte gene for beboere langs vejene – og fordi en støjreducerende belægning er en relativt billig måde at løse/minimere støjen på. Siden har det vist sig, at standard SMA 8 belægninger giver en tilsvarende støjreduktion, og det er da også denne belægningstype vi udfører mest i Vejle Kommune. Denne belægningstype har tillige en lang holdbarhed, hvilket i sig selv er CO₂ besparende.

SMA 8, ligesom alle de andre asfalttyper ressourceoptimeres ved anvendelse af genbrug. Vejle Kommune begrænser ikke tilsætningen af genbrug – hvilket er en super effektiv måde at spare CO₂ til hhv. udvinding og transport af indgående råvarer - til produktion af asfalt. Yderligere har Vejle Kommune de sidste par år haft fokus på remix belægninger, hvor genanvendelse af de gode materialer fra eksisterende belægninger anvendes 100%.

Jeg kan ikke forstille mig andet, end at Vejle Kommune i fremtiden vil gå mere og mere i retning af grønne indkøb, og at miljøvaredeklarationer kan få en rolle i disse udbud.

*Kajan Variyeswaran
Civilingeniør og Teamkoordinator
i Vejle Kommune*

standard. Det gør det let at navigere i den jungle, der efterhånden er groet op af virksomheder, der tilbyder grønne løsninger. For deklARATIONEN sikrer, at man som indkøber faktisk får den CO₂-reduktion, som man betaler for. Deklarationer for forskellige produkttyper kan ligeledes lægges sammen og indgå i en samlet vurdering af et større projekt, som er sammensat af mange produkttyper. Fx etablering af et stort vejanlæg. En miljøvaredeklaration verificeres af en uvildig tredjepart. Figur 2 – kan udelades, hvis der ikke er plads

Hvordan bliver en miljøvaredeklaration til?

Det er ofte ganske ressourcekrævende at udvikle en miljøvaredeklaration. Men i Norge har asfaltfirmaerne sammen med firmaet LCA.no AS udviklet et værktøj, der forenkler processen. Det værktøj kommer nu til Danmark og de danske asfaltfirmaer. Værktøjet kaldes en EPD-generator, hvor EPD er en forkortelse af det engelske Environmental Product Deklaration. Med EPD-generatoren kan den enkelte virksomhed selv udvikle miljøvaredeklarationer. Det kræver, at der fra start etableres en virksomheds- eller branchespecifik database med miljøoplysninger fra relevante råvarer, energi, transport og affald. Virksomheden kan så selv indtaste oplysninger om produktsammensætning, transport, energiforbrug og affald fra produktionen. Systemet vil automatisk regne miljøpåvirkningen ud, og deklARATIONEN genereres i det rigtige format. Alle beregninger i generatoren og alle grunddata er verificeret af en uvildig tredjepart, og brugerne hos virksomhederne kan ikke manipulere med hverken beregninger eller grunddata. Selve generatoren er på den måde tredjepartsverificeret, og virksomhederne kan nemt og hurtigt udarbejde

miljøvaredeklarationer til forskellige projekter. Samtidig er generatoren også et godt redskab til produktudvikling og procesoptimering.

Hvad skal man som indkøber være opmærksom på?

Set fra entreprenørens side (her Peab Asfalt A/S) er det allervigtigste, når der igangsættes foranstaltninger for grønne indkøb, at reelle miljøforbedringer sikres. Der må ikke skabes en såkaldt "papirtiger", hvor der udarbejdes en masse papir uden reelle klimaforbedringer.

Entreprenører og bygherrer må hjælpes ad med at nå målet om 70 procents reduktion af CO₂-emissionen fra 1990 - 2030. Derfor er det helt essentielt, at "grønne indkøb" ikke udbydes for et syns skyld, og at bygherre ved, at de grønne tiltag vil koste ekstra - i hvert fald i en periode. For at drive udviklingen i den rigtig retning er det vigtigt, at entreprenørerne bliver belønnet for sine investeringer i udvikling af grøn teknologi, cirkulær produktion og alternative CO₂-neutrale råvarer og/eller brændstoffer.

Når der foretages grønne indkøb, må der desuden sikres mod risikoen for fejlagtige vurderinger af entreprenørernes tilbud. Det er ikke optimalt alene at forlange beskrivende hensigtserklæringer, som bygherre/rådgiver efterfølgende vurderer i forhold til miljøeffekt. Denne fremgangsmåde, der traditionelt har været brugt i forbindelse med øvrige kriterier i "mest fordelagtige bud" (ud over pris), vil ikke egne sig til seriøs bedømmelse af grønne indkøb. Her giver miljøvaredeklarationen en langt mere sikker og objektiv bedømmelse af tilbuddene - og dermed lige vilkår for de bydende.

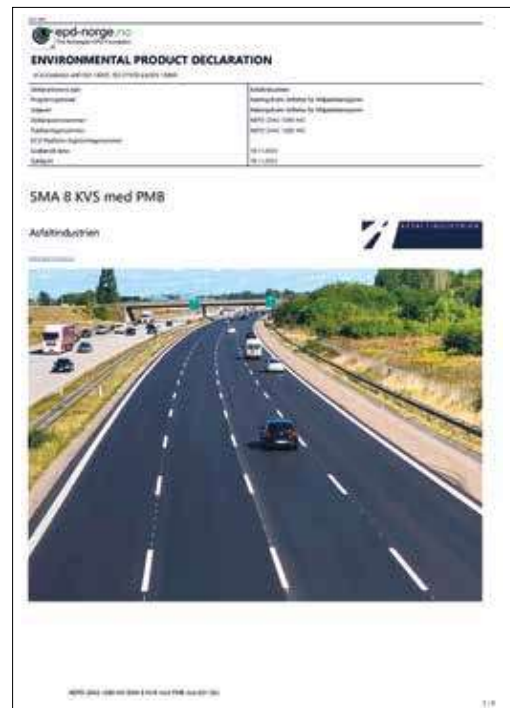
Det er ligeledes vigtigt, at der ikke etableres unødigt bureaukrati, som fx mange forskellige systemer til dokumentation af

miljøforbedringerne. Det ville være uheldigt, hvis der udtænkes forskellige systemer i hver kommune, så entreprenørerne skal bruge ressourcerne på dokumentation frem for på klimatiltag. Derfor håber vi meget på, at kommunerne i deres grønne indkøb vil tage miljøvaredeklarationerne til sig, som verificeret dokumentation for den leverede asfalts miljøpåvirkning.

Asfaltbranchen er klar til grønne indkøb

I asfaltindustrien ser vi frem til sammen med både offentlige og private kunder at gøre vores del for en grøn fremtid. Vi starter gerne med en dialog om hvilke grønne løsninger, vi kan tilbyde, eller hvordan miljøvaredeklarationer for asfalt kan gøre det nemmere at købe grønt. Kontakt din lokale asfaltleverandør eller asfaltfirmaernes brancheforening Asfaltindustrien, hvis du vil vide mere. ●

Figur 2: En miljøvaredeklaration beskriver et produkts miljøpåvirkninger. Deklarationerne kan derfor bruges i forbindelse med grønne indkøb. Deklarationen siger ikke i sig selv noget om, hvorvidt produktet er "godt" eller "dårligt" miljømæssigt, men det giver indkøberen mulighed for at sammenligne forskellige løsninger.

- NYHED -
COVID-19 Persontælleløsning
på Storskærm eller Tablet

Når trafik ikke
skal være avanceret

- Se mere på atki.dk

Vi passer på
hånden og
tæller vores
besøgende

VELKOMMEN
Du kan trygt
gå ind og handle

SAFE
SANSYNLIG

ATKI
- Når alting tæller